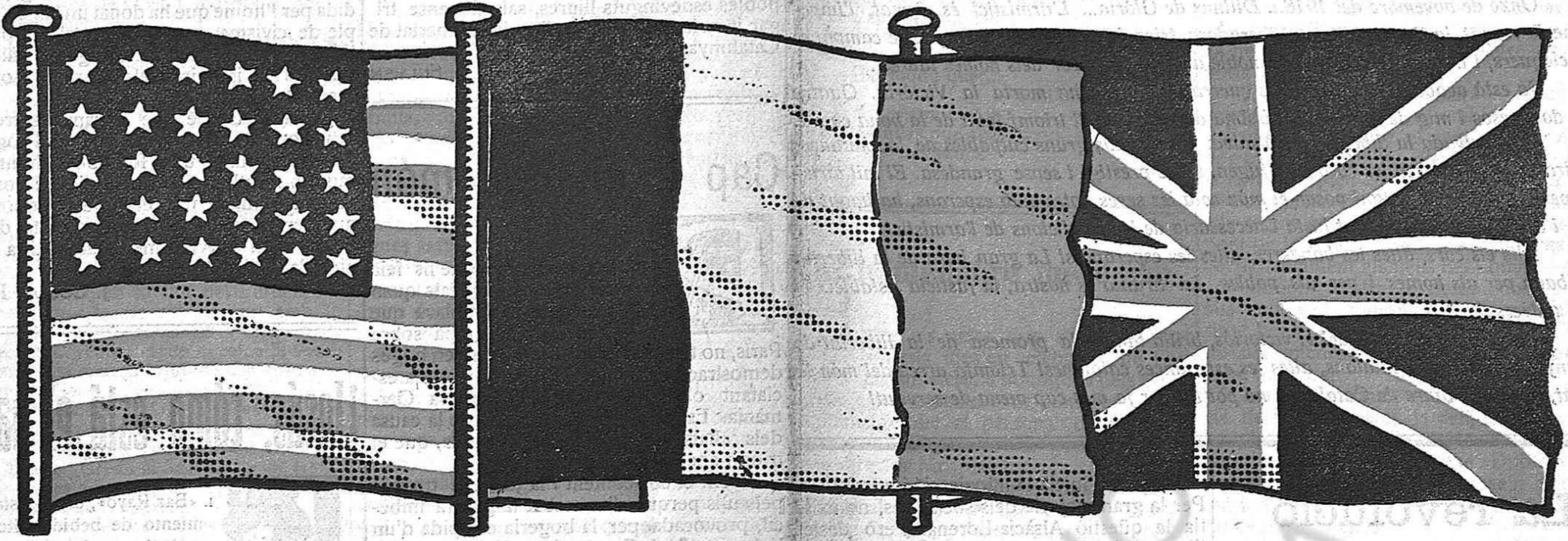

LA CAMPANA DE GRACIA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

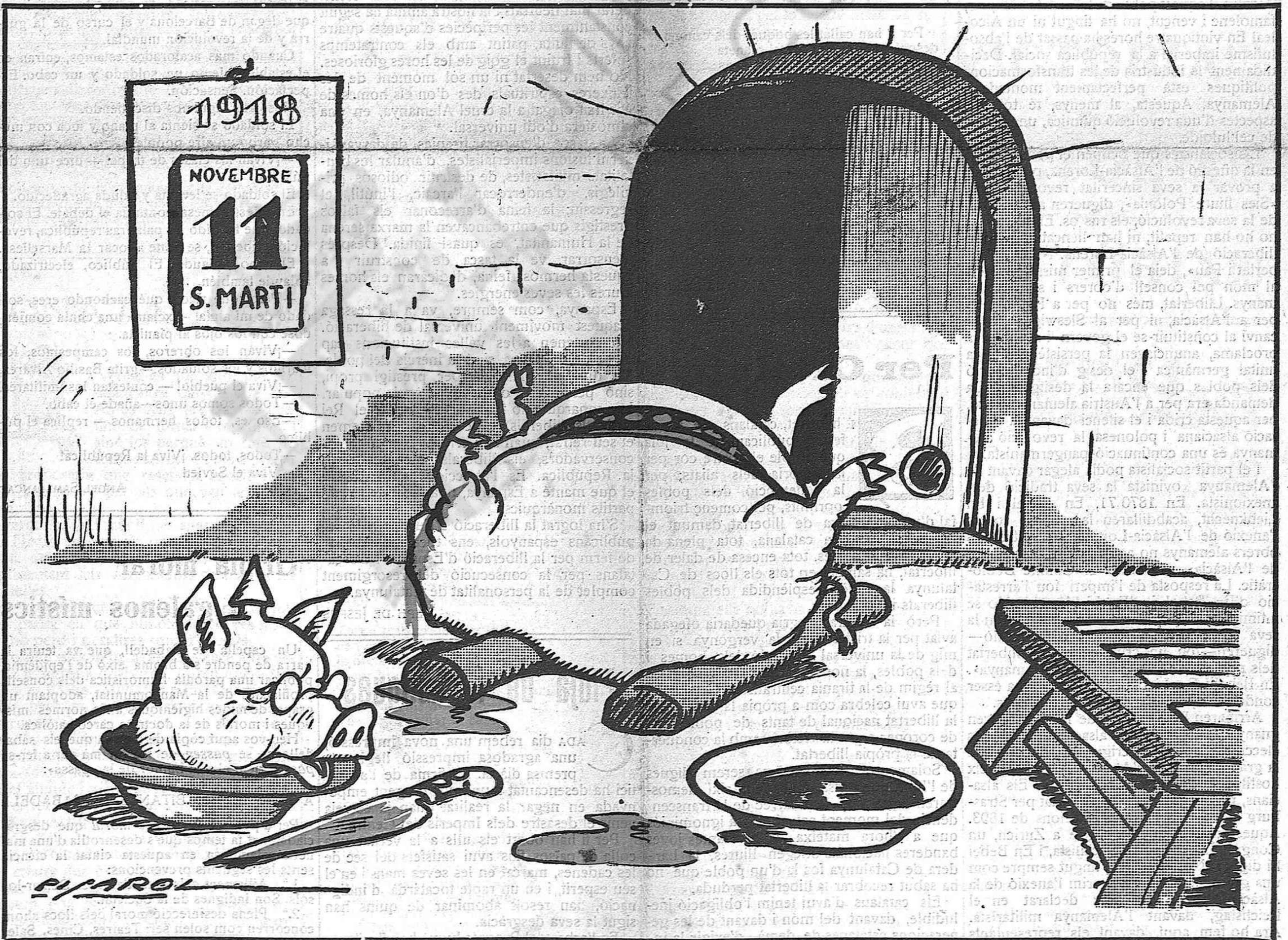
DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELEFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

DEL REFRANER POPULAR

« A cada porc li arriba el seu Sant Martí »

La mort de la guerra

Onze de novembre del 1918... Dilluns de Glòria... L'armistici és firmat, l'imperialisme és vençut, la Santa Aliança lliberadora triomfa... Tril·leig triomfal de campanes en els eloquers, i tril·leig triomfal de la noble alegria en el cor dels homes lliures...

Ja està acabada la guerra. La guerra ha mort. L'ha morta la Victòria. Quatre anys i dos mesos i mig de lluita cruentíssima acaben amb el triomf total de la bona causa. Està salvada la llibertat. Està salvat el món. Els grans culpables de la matança, sota l'ira popular, deixen les corones i fugen, sense prestigi i sense grandesa. El militarisme imperial, que havia volgut posar el món sota les seves botes amb esperons, ha hagut de retre's, i ara sofreix la severitat justa i necessària de les condicions de l'armistici.

Alts els cors, altes les banderes, altes les esperances! La gran hora de la llibertat és arribada per als homes i per als pobles. La tirania és nostra, la justícia estableix el regnat universal.

En la copa daurada del vi victoriós, brilla també la promesa de la llibertat de Catalunya. Alts els cors catalans, altes les esperances catalanes! Triomfa arreu del món la llibertat, i l'ànima lliure de Catalunya no pot tolerar ja més cap mena de servitut!

La revolució i l'Alsàcia-Lorena

No he projectat encara el meu entusiasme damunt aquesta revolució alemanya que té tots els aspectes d'un traspàs. No per incruenta, sinó per l'extranya adaptabilitat revolucionària de totes les velles forces imperials, i l'exacerbat prurit de mant nir l'ordre. La nostra revolució de setembre fou una paròdia i no obstant se va decidir en les marges de la Alcolea. I aquest poble de ferocitats bèliques, famolenc i vençut, no ha tingut ni un Alcolea! En vintiquatre hores ha passat de l'absolutisme imperial a la república social. Decididament la indústria de les transformacions polítiques està perfectament montada a Alemanya. Aquesta, al menys, té tots els aspectes d'una revolució química, una Social de cel·luloide.

Els socialistes que ocupen el poder tenien en la qüestió de l'Alsàcia-Lorena, pretext per a provar la seva sinceritat revolucionària. «Sies lliure Polònia», digueren a l'endemà de la seva revolució, els rusos. Els alemanys no ho han repetit, ni han llençat al món la llibertat de l'Alsàcia-Lorena. «Salut, Llibertat i Pau», deia el primer missatge ofert al món pel consell d'obriers i soldats alemanys. Llibertat, més no per a Polònia, ni per a l'Alsàcia, ni per al Sleswig. Però en canvi al constituir-se el govern i en la seva proclama, anunciaven la persistència de la unitat germànica i el desig d'incorporació dels pobles que encaia la desitgessin. La demanda era per a l'Àustria alemanya. I així, per aquesta crida i el silenci davant la lliberació alsaciana i polonesa, la revolució alemanya és una continuació pangermanista.

I el partit socialista podia alegar davant de l'Alemanya xovinista la seva tradició desanexionista. En 1870, En Bebel i En Liebknecht, acabdillaren la protesta contra l'anexió de l'Alsàcia-Lorena. «Nosaltres els obrers alemanys no aguantarem l'esclavitud de l'Alsàcia», declarava el Comitè Democràtic. La resposta de l'imperi fou l'arrestació d'En Bebel i d'En Liebknecht. No se intimidaren, i posats en llibertat seguiren la seva campanya en el Reichstag. «Allò—digueren—fou un crim contra la llibertat dels pobles i una vergonya per a Alemanya». En Bebel i En Liebknecht, tornaren a ésser condemnats, aquesta vegada a dos anys.

Arribaren les eleccions de 1886 que fóren guanyades pels patriotes alsacians. «Aquestes eleccions proven—escrigué En Bebel—que la gran majoria de l'Alsàcia-Lorena segueix hostil a la dominació alemanya». Els alsacians, regoneguts, elegiren diputat per Strasburg a En Bebel en les eleccions de 1893. Aquest mateix any hi hagué a Zurich, un Congrés Internacional Socialista, i En Bebel hi digué: «Nosaltres hem tingut sempre com una gran falta i un gran crim l'anexió de la Alsàcia-Lorena. Ho hem declarat en el Reichstag, davant l'Alemanya militarista. Ara ho fem aquí, davant els representants socialistes de tot el món». I els delegats alemanys, unànims, aplaudiren.

Després s'inicià la intoxicació imperialista. Per la gran majoria dels socialistes, no existia la qüestió Alsàcia-Lorena. Però desfet l'imperi, iniciada la recuperació del judici, perquè no han reivindicat els revolucionaris la tradició revolucionària? Perquè no lliberaran l'Alsàcia-Lorena? Fent-ho, començaríem a no dubtar de que la revolució alemanya no sigui també una postera indústria de guerra, i no haurien tingut d'enviar a França el radiograma que confessa passen les tropes germàniques en retirada per l'Alsàcia, entre l'hostilitat del país.

PARADOX

ENCONTRE

Per fi han callat les boques dels canons després de bogejar per el planeta baixant les fumeroles dels turons a tota vall prolífica i quieta.

Ha aparegut la màgica quietud d'una Pau olorosa, sospirada, tan noble, tan humana, que ha planyut els mils dolors soferts, la sang veçada.

Passejant pel seu regne, he vist un rei, un rei que ha dut sa creu a l'alt Calvari, un rei que estima, i lluita, i va a morir

i no és traïdor, ni es burla de la llei, ni és egoista, taul, estrafalari com un que jo'n conec i no vull dir.

A. COSTA I SENDRA

Per Catalunya

É hem fet, catalans, de manifestar públicament la joia que omple el nostre cor per la victòria dels aliats; per la redempció dels pobles oprimits, pel començament d'una gran era de llibertat damunt el món. La bandera catalana, tota plena de la glòria dels segles, tota encesa de daler de llibertat, ha saludat en tots els llocs de Catalunya la victòria esplèndida dels pobles lliberats i lliberadors.

Però la nostra alegria quedaria ofegada aviat per la tristesa i per la vergonya si en mig de la universal lliberació dels homes i dels pobles, la nostra pàtria seguis sotmesa al règim de la tirania centralista. Catalunya, que avui celebra com a pròpia la victòria de la llibertat nacional de tants de pobles, ha de coronar aquesta victòria amb la conquesta de la pròpia llibertat.

Solament així els catalans serem dignes de l'hora que passa. Solament així demostrarem que ens fem càrrec de la transcendència del moment actual. Fora inominios que a l'hora mateixa en que tantes joves banderes nacionals onegen lliures, la bandera de Catalunya fos la d'un poble que no ha sabut recobrar la llibertat perduda.

Els catalans d'avui tenim l'obligació ineludible, davant del món i davant de les generacions catalanes de demà, d'exigir la íntegra autonomia de la nostra terra.

Quan un poble s'alegra de la llibertat

d'altres pobles, ha de sentir més fort que mai l'anhel de la pròpia llibertat.

Catalans: Que la nostra bandera gloriosa, que avui saluda la victòria dels aliats i dels pobles esdevinguts lliures, saludi sense triar ja més, l'hora magnífica de la llibertat de Catalunya.

FULMEN

Cap a un nou món

Per la mateixa raó que'ns feia sentir serens i confiats quan els alemanys semblava que tinguessin ja la grapa sobre París, no tirem avui enlaire la gorra en boges demostracions d'alegria per la victòria esclatant obtinguda sobre l'orgullosa Alemanya. Estàvem tan segurs de que la causa dels aliats no podia ésser vençuda, que el triomf apenes si ens ha sorprès.

Tenim el cor content i la joia ens traspuja pels ulls perquè s'ha acabat la guerra imbecil, provocada per la bogeria estúpida d'un home anormal. Ens sentim satisfets, perquè aquesta victòria significa la lliberació dels pobles i dels homes. Se'ns referma la nostra esperança de veure aviat una organització social més justa i més humana, que aquesta que pretenen conservar els privilegiats i els explotadors. Cauen els reis i s'enlairen els pobles. Aquests quatre anys de guerra, han fet donar un salt de quatre segles a la Humanitat, en el camí de la seva perfecció.

Nosaltres tenim motius per alegrar-nos d'aquesta brillant victòria obtinguda per la França heroica i les demés nacions amigues. Encara que ciutadans d'un país deshonrat per un neutralisme xorc, no ens hem considerat mai neutrals i la nostra ànima ha seguit constantment les peripècies d'aquests quatre anys de lluita, pafint amb els contratemps soferts i fruïnt el goig de les hores gloriuses. No hem desertat ni un sol moment de les trinxeres espirituals des d'on els homes de cor han ofegat a la cruel Alemanya, en una atmosfera d'odi universal.

La tasca d'ensorrar tiranies, de desvanèixer il·lusions imperialistes, d'anular les brutalitats militaristes, de destruir odiosos privilegis, d'enderrocar l'arcaic, l'inútil, el regressiu; la feina d'arreconar els falsos prestigis que entrebancaven la marxa serena de la Humanitat, és quasi finida. Després d'ensorrar, ve la tasca de construir i a aquesta hermosa feina, dedicaran els homes lliures les seves energies.

Espanya, com sempre, va a la rressaga d'aquest moviment universal de lliberació. No sostenen a les velles institucions cap mena de simpaties, sinó la inèrcia del poble. No dura la monarquia per presigüi propi, sinó per manca d'una consciència popular. La monarquia no té partidaris: quan el Rei crida als lliberals, els conservadors cremen el seu retrat; quan són cridats al poder els conservadors, els lliberals menacen amb la República. Es l'atracció a la menjadora el que manté a Espanya, una apariència de partits monàrquics.

S'ha lograt la lliberació d'Europa. Als republicans espanyols, ens toca ara treballar de ferm per la lliberació d'Espanya i als catalans per la consecució del resorgiment complet de la personalitat de Catalunya.

JEPH DE JESPU

Pluja de repúbliques

CADA dia rebem una nova impressió, una agrada impressió llegint la premsa diària. La firma de l'armistici ha desencantat a una pila de gent empenyada en negar la realitat quan ja es veia venir el desastre dels Imperis del Centre.

Per fi han obert els ulls a la veritat una colla de països fins avui satisfets del sec de les cadenes, marcat en les seves mans i en el seu esperit, i en un rapte tocatardà d'indignació, han resolt abominar de quins han sigut la seva desgràcia.

En l'arbre del Progrés humà han florit una colla de Repúbliques. Fa de mal dir si podran consolidar-se, però pot assegurar-se

que, ni que disturbis interiors no les deixen viure, no trigarà gaire temps sense que aque-lla consolidació siga una venturosa realitat.

Esperem veure la República belga, presidida per l'home que ha donat un tan alt exemple de civisme, acompanyant al seu país estimat, prenent part en les grans aficcions que els hi infligiren els despotes, sortosament anorreats avui.

Esperem també que Espanya sofreixi la salvadora transformació que el Progrés li assenyala; tinga una República honrada i radical, més honrada que radical, i nosaltres abominarem de tots els que s'hi oposin, ni que per fer-ho aleguin la seva qualitat de partidaris d'un «sovietisme» que podria devenir calamitat pública.

J. COSTA I POMÉS

¡Jesús, cómo está el patio!

«Bar Rayo», es un establecimiento de bebidas sito en el estuario que hace Carretas al desembocar en Atocha.

En torno de una mesa estamos refrescando Basilio Alvarez, Torres Bernal, Zarraluqui, Biescas y yo.

Nos han avisado que al anochecer habrá juerga, que de la Casa del Pueblo de la calle de Relatores saldrá una manifestación republicana que irá a Palacio a pedirle a gritos al Borbón reinante la abdicación, y no es cosa de faltar.

En las bocacalles reparten hojas subversivas. En la plaza del Progreso hay estacionados algunos grupos.

Mientras se hace de noche, comentamos en el Bar el desarrollo de la crisis, los noticiones que llegan de Barcelona y el curso de la guerra y de la revolución mundial.

Cuando más acalorados estamos, entran en el establecimiento un soldado y un cabo. Espectación. Sensación.

Nosotros seguimos discutiendo.

El soldado se sienta al piano y toca con mucho garbo un aire popular.

—¡Vivan las clases de tropa! — dice uno del público.

El soldado se levanta y saluda agradecido.

En nuestra mesa continúa el debate. El soldado, que ha oído las palabras república, revolución, libertad, se pone a tocar la Marsellesa.

El cabo aplaude. El público, electricizado, aplaude también.

—Pero ¡qué rico y qué cachondo eres, soldado de mi alma! — exclama una chula comiéndose con los ojos al pianista.

—¡Vivan los obreros, los campesinos, los marinos y los soldados! — grita Basilio Alvarez.

—¡Viva el pueblo! — contestan los militares.

—Todos somos unos — añade el cabo.

—Eso es, todos hermanos — replica el público.

—Todos, todos. ¡Viva la República!

—¡Viva el Soviet!

ANGEL SAMBLANCAT

“Gripia moral” i galenos místics

Un capellà de Sabadell, que va tenir la barra de pendre's a broma això de l'epidèmia, publicar una paròdia humorística dels consells profilàctics de la Mancomunitat, adoptant un grapat de mides higièniques a les normes místicas i morals de la doctrina carco-catòlica.

Heu-vos aquí còpia de la fulla que els sabadellencs se passen de mà en mà per a fer-se passar rient el mal-humor de la «passa»:

A TOTS LOS HABITANTS DE SABADELL

Per a prevenir la grippe moral que desgraciadament fa temps que's desenrotlla d'una manera calamitosa en aquesta ciutat la ciència senta les següents prevencions:

1.ª Aïllament dels escandalosos. Deixar-los sols. Son indignes de la Societat.

2.ª Plena desinfecció moral dels llocs ahont concorren com solen ser: Teatres, Cines, Sales de ball, etc. Per lo que si les obres, películes o actes son indecents, no assistir-hi, ni deixar-hi assistir als fills.

3.ª Aïllament o supressió de les cases de malviure, com també de centres de mala lectura.

4.ª Neteja colectiva per l'audició i meditació de la Doctrina de Crist, i, individual, per la confessió sacramental.

5.ª Exercici ple del amor de Déu, cumplint exactament los manaments de la llei de Déu i de l'Església, les obligacions del propi estat i resar lo Rosari en familia.

6.ª No anar mai en llocs hont perilli la nostra moralitat.

7.ª Cada dia examinar la consciència i obrar segons dicti.

8.ª Evitar les ocasions pròximes de pecar. Cada hu sap per hont se pert. Qui estima al perill, cau en ell; qui's llença al foc, en ell se crema; qui cerca l'ocasió, en ella caurà.

9.ª No embrutar la boca amb l'immundícia de la blasfèmia i amb lo llot del burdell, i la post boca (en nostre cas vol dir cor) amb lo verí del odi, rancúnia, venjantsa i ferment de l'impuresa. Qui renega escup al cel, a la societat i s'escupa a sí mateix; i qui te'l cor xorc serà un centre pestilent.

10.ª Encomenarse a Deu al llevarse i anar al lliit. Si per rahó del treball no es pot fer a casa, fer-ho a soles pel carrer, resant al menys un Pare-nostre i Credo al Sagrat Cor de Jesús, tres Ave-maries a la Mare de Deu i un a Sant Josep i al angel de la Guarda.

11.ª Aireació intensa de les cases, tancant les portes del aire infectat de la premsa impia i sensual, i obrint-la de bat a bat al aire pur dels diaris de Deu i patria. Pare que te en sa casa un diari impiu o sensual te en sa casa la verdadera pesta.

12.ª Caldejar sovint amb l'amor de Deu los nostres cors després d'haver fet una bona confessió.

13.ª En cas de recaiguda en lo pecat fer desseguida un acte de contrició i confessar-se aixís que's pugui.

14.ª Evitar l'intima amistad de persones infectes com son los deshonestos, mal-casats, blasfemos, impios i de tots los viciosos.

15.ª Al trovare atacat, sia com sia, i de la malaltia o accident que's vulla anar a confessarse si's pot, i, si no's pot, demanar o manar als que'l rodegin (i mes si veu algun mohiment extraordinari) que vagin a buscar a un Sacerdot para confessar i rebre a Nostre-Amo.

Per la dignificació i cultura d'aquesta ciutat i pel be espiritual i també corporal vostre, vos ho demana de cor, vostre humil servidor qui també com vosaltres ha de practicar necessàriament les mateixes prevencions.

DOMINGO PAGÉS, Pbre. Arxiprest
Sabadell 15 d'Octubre de 1918.

Voliem fer-hi uns comentaris de gresca, però no troben que la major part de aqueixes prevencions se porten la gràcia elles mateixes?

SONATA XXX

A veritat és que allò que vos deia l'altre dia de que don Anfos XIII me fa llàstima, tinc de tornar a repetir-ho i sinó fos perquè un café no és lloc apropiat per a pregar vos proposaria que resessim aquell cèlebre pare-nostre per als que van errats de comptes.

Perquè mireu que ho és anar errat entregar l'Estat en aquests greus moments a les mans del gendre d'En Montero Rios i del representant dels acaparadors de blat de les Castelles.

Ja veurem que'n sortirà, i després de tot, més patirà ell que nosaltres. Qui res no té res no perd i nosaltres som d'aquests.

Lo que més m'ha irritat és veure altra vegada ministre a En Burell. Mireu que li tinc ràbia a l'Alba. Molta; i a En García més ràbia, però an aquest borinot que porten a Instrucció Pública encara n'hi tinc molta més. Es un d'aquells cassos que no més se veuen aquí: Arribar a ministre a còpia de dir poca-soltes, fer-ho molt malament, tornar a fer el ximple i au! altra vegada ministre.

Per tot arreu del món amb una brometa com aquesta que'ns ha fet l'anomenat don Anfos XIII, hi hauria revolució i xibarrí. Aquí res. No sé amb què compta En Lerroux per creure que manarà molt aviat. Es a dir sí que ho sé, ho sé jo i ho sap el Rei i el Govern i la prova de que ho saben són aquests telegrames felicitant a En Poincaré.

En Poincaré, com té modos, contesta molt agraït, però el Tigre que, per sort de la França, no'n gasta encara que vagin molt

baratos, és més que probable que digui: Quan fou mort el combregaren; o si ho volen en castellà:

Al asno muerto la cebada al rabo.
De manera que, fet i fumut, si tenim república ens la portaran de fora.

Ara me'n vaig a la plaça de Sant Jaume a veure com porten el missatge de tots els Ajuntaments de Catalunya demanant l'autonomia. No ens la donaran, no. D'això n'estic més que convençut. Aquests governs monàrquics fan com Alemanya, no's rendeixen fins al últim minut. Es clar, després tenen que demanar llàstima i compassió.

Nois! i quina collita de reis, cauen com les figues secallones. Aixís com abans llegies *La Vanguardia* per a saber quanta gent s'havia mort, ara l'agafes per a veure quans reis i grans ducs i emperadors han abdicat o tocat el pirandó.

El Kaiser, el Kronprinz, el de Baviera, de Saxònia, d'Hesse, de Brunswic, l'Emperador d'Àustria, no sé... Sabeu què? Me jugo un peix a que vindran tots a Espanya. Saben que som mansos i vindran aquí. No moceguem ni esgarrapem, som mansos: els exgermanòfils espanyols de totes maneres són capassos de tirar tomàtecs al seu ex-emperador. S'ha de comptar amb que els ha enredat i els capellans també hi estan enfadats amb don Guillem. Aquests últims amb raó. Es lo que ells diuen:

O ell ens enganyava parlant sempre en nom de Déu, o Déu se'l rifava.

Si lo primer és un heretge, si lo segon és persona poc grata al Paradís. Ni en un cas ni en altre ens pot convenir sa amistat i li tirarem a codillo.

Ja veurem. Ara bevem-hi. Com hem begut aquesta setmana!

MORITZ LI

A TOTA MÁQUINA

DIÀLEG-REVISTA

—Però, que ha caigut dels núvols?

Es dir que no s'ha enterat de les coses estupendes que en pocs dies han passat? Sapiga, doncs, que l'Espanya, avui, més que una nació, és una olla monstruosa en completa ebullició.

—Què diu, home? ¡Qui s'ho havia de pensà!

—Oh! I esperi's una mica ja veurà!

El famós lleó, fins ara plàcidament adormit, de cop i volta es desperta, mogut per estrany neguit. Es que li estiren la quia? Es que, solapadament, li han posat foc a l'orella?

Això és lo que ningú enten.

—¡Ai macatxo! ¡Qui s'ho havia de pensà!

—Oh! I no acaba aquí el misteri... ja veurà!

Sap don Lacandro, el caudillo, ahir rebel *enragé*?

Ara el sentirà que parla com un nou Mañé i Flaqué.

I recorda en Romanones ombra d'En Felip II?

Doncs miri'l avui: fins tracta d'atrasat an en Danton.

—Què diu, home? ¡Qui s'ho havia de pensà!

—O! I encara hi ha més coses... ja veurà!

Tots els programes polítics han caigut ferits de mort: la dreta passa a l'esquerra, el sur pren el lloc del nord. S'han de rompre els antics motllos, sense embuts ni miraments; s'ha de reformar la casa, començant pels fonaments.

—Es possible? ¡Qui s'ho havia de pensà!

—Oh! I això és sols el prelude... ja veurà!

Declarada ineludible la revisió de valors, les combinacions més rares troben ardents defensors. Coloms i esparvers s'ajunten, els llops fan l'ullet als bès i Sant Boi dicta les normes d'aquest moviment intens.

—Vaia, vaia! ¡Qui s'ho havia de pensà!

—Oh! I lo que no he dit encara... ja veurà!

«Salvem la nació!» Es la fórmula que'ns ha agafat de ple a ple, però la nació no's salva, i ¡vol sapigué el per què? Perquè cada un dels «salvaires» posa com a condició que ha d'ésser ell el que's cuidi de dú a cap la salvació.

—De modo què?... —Psst!... Per ara, prou n'hi ha. El desenllàs que això tingui, ja's veurà.

C. GUMÀ

Un homenatge merescut

ENTRE els actes que s'han celebrat aquests dies en celebració de l'esclatant victòria obtinguda pels aliats, mereix ésser especialment consignat l'àpet d'homenatge que el personal de l'Energia Elèctrica de Catalunya ha dedicat al seu digne director Mr. Maëder.

L'acte tingué lloc el dimecres d'aquesta setmana al Ideal Pavillon de Vallvidrera i revestí un caràcter extremadament simpàtic. Mr. Maëder que ha perdut un dels seus dos fills a la guerra, simbolitza aquesta França estoica i abnegada que no ha perdut mai aquesta serena energia que l'ha conduïda al triomf.

El senyor Folch i Torres dedicà amb sentides paraules la festa a l'homenatjat. El senyor Maëder, commòs, donà les gràcies i al evocar al seu fill mort gloriosament defensant la França va produir-se un moviment de fonda emoció que sols pogué ésser dominat, esbravant-lo en una explosió de forts aplaudiments.

La festa constituí un més dels molts motius que aquests dies amaren l'ànima espanyola de simpatia per la nostra mare espiritual, l'heròica França.

GEBRA

AMB els últims cèntims que li quedaven posà un anunci en un diari per a veure si trobava una persona prou generosa que li deixés la modesta soma capaç d'estalviar-li un embarg. I d'aquest anunci en va tenir dues cartes. L'una facciosa, obra sens dubte d'una associació de *ronds de cuir* durant les hores d'ociositat a l'oficina; l'altra d'una simpatia gran amb frases correctes i paper de luxe.

La desgraciada havia pensat que aquell potser seria el seu salvador i li va contestar amb llargs detalls sobre sa misèria, el seu malestar i les seves desil·lusions.

Aquestes confidències, aquestes sinceritats, l'havien portada a una cita al domicili d'ell que vivia a l'altre costat del Sena. Ella vivia a Belleville, en un barri desert on la seva pobresa s'havia refugiat, i com no posseïa els quinze cèntims pel metropolità es vegé obligada a fer el camí a peu. Preveient que el benefactor es revelaria home, encara que anés guiat per la caritat, va vestir-se amb sa millor roba.

Fins aquí ella no havia previst a la prostitució com a mòbil per a subsistir. Capaç de guanyar-se honradament la vida amb l'instrucció que havia rebut, havia cercat lliçons o un empleu dintre una administració qual-sevol. Li havien fet moltes promeses que encara servien per a decepcionar-la més.

Ja no volia lluitar més, ni volia ser la misèriosa al costat de la qual ni la pietat s'hi aturava. I s'encaminà a la cita llunyana, a casa del suposat salvador.

Parlaren. A primer entuvi, el desconegut s'interessà amablement per la seva existència. per la seva misèria, i poc a poc la compassió es transformà en galanteig dubtós barrejat de promeses. Ella va cedir confiant amb la generositat que seguiria a l'abandó. Tornaren a parlar, ell amb més catxassa i ella menys certa de l'honor de l'home. De sobte ell li diu que té de fer una visita obligatòria. Ella tingué com una esgarrifança de por, i tímida li fa recordar l'esperança que portava al anar-lo a trobar. Li res-

pongué que l'endemà no estaria tan pressat i s'ocuparia millor d'ella i que fins per parlar més lliurement ell mateix l'aniria a veure a la seva solitud de Belleville.

—No em podria ajudar una mica, avui? —Veient-nos com ens veurem demà no hi ha necessitat — contestà ell mentre obria la porta i li allargava la mà.

—Demà no es presentarà — digué ella baixant les escales. — Miserable.

Fadigada, recorre el camí que havia fet poc avans amb un xic d'esperança. El fret i la fam entorpien els seus membres. La nit es feia completa. Per les riberes del Sena, que ella seguia embolcallava París. Atravessà el pont de les Arts. Al seu dessota l'aigua s'es-corría lentament als peus del Louvre—cadàvre immòbil dintre la boira baixa. Potser allà sota s'hi podrien homes que havien sigut bons i que havien pensat. I aprop d'ella un nen mendicava: Un sou, per l'amor de Déu, senyora!

Com es pot creure encara amb l'existència dels herois, amb la religió dels cors i amb la justícia de les consciències? Tot aquell negre englotia la seva ànima. Dubtant dels homes, de Déu i de les coses, se'n anà vers l'indret més clar dels bulevards, o sia, allà on es pensa menys.

FERRAN CAÑAMERAS

DE LA GUERRA

DARRERA NOTA

11 DE NOVEMBRE DEL 1918

Per terra

VICTÒRIA!!!

Per mar

VICTÒRIA!!!

Per l'aire

VICTÒRIA!!!

ELS DE LA CAMPANA també ferem festa. Guarnirem la façana de la Redacció. Per a celebrar la victòria posarem, dimarts, un porronet ple de xampany i guarnit amb llacades patriòtiques, un porronet ple de xampany que oferiem a les nostres coneixences.

Amic que entrava, amic que feia el trago a la salut de França i dels seus aliats.

Seguidament endreçarem un telegrama an En Jules Pams, ministre francès i un altre an En Brousse, redactat en els següents termes:

«En el dia gloriós de la victòria definitiva de la França, els meus setmanaris L'ESQUELLA DE LA TORRATXA i LA CAMPANA DE GRACIA, que han tingut sempre plena confiança en el vostre poble heroic i havien previst aquest final brillant, us envien les més entusiastes felicitacions.

ANTONI LÓPEZ.

Sembla que va de debò. Els lligaires han començat a empendre una gran ofensiva catalanista-radical.

Ara sols falta que els altres ne comencin una altra que sigui radical-catalanista.

I tots junts l'empenyeta decisiva i amunt i crits. Però... ¿on és el cap?...

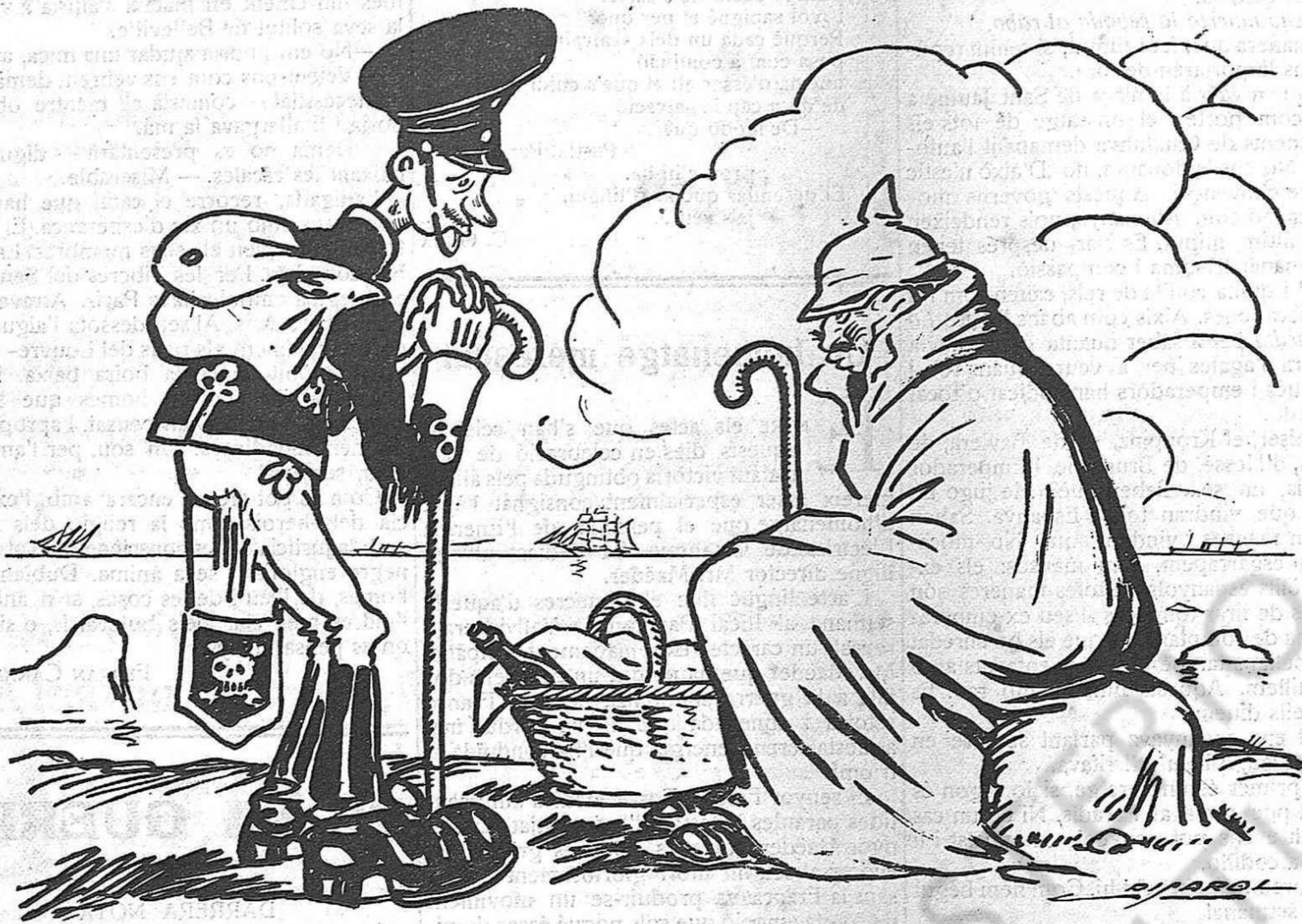
En Foch!... Necessitem un Foch com el pa que no mengem.

Se diu que la policia té ordres severíssimes. Quan pegui, ho farà de ferm.

I quan rebi?... Quan rebi, també de ferm. Què coses s'han de fer per onze rals!

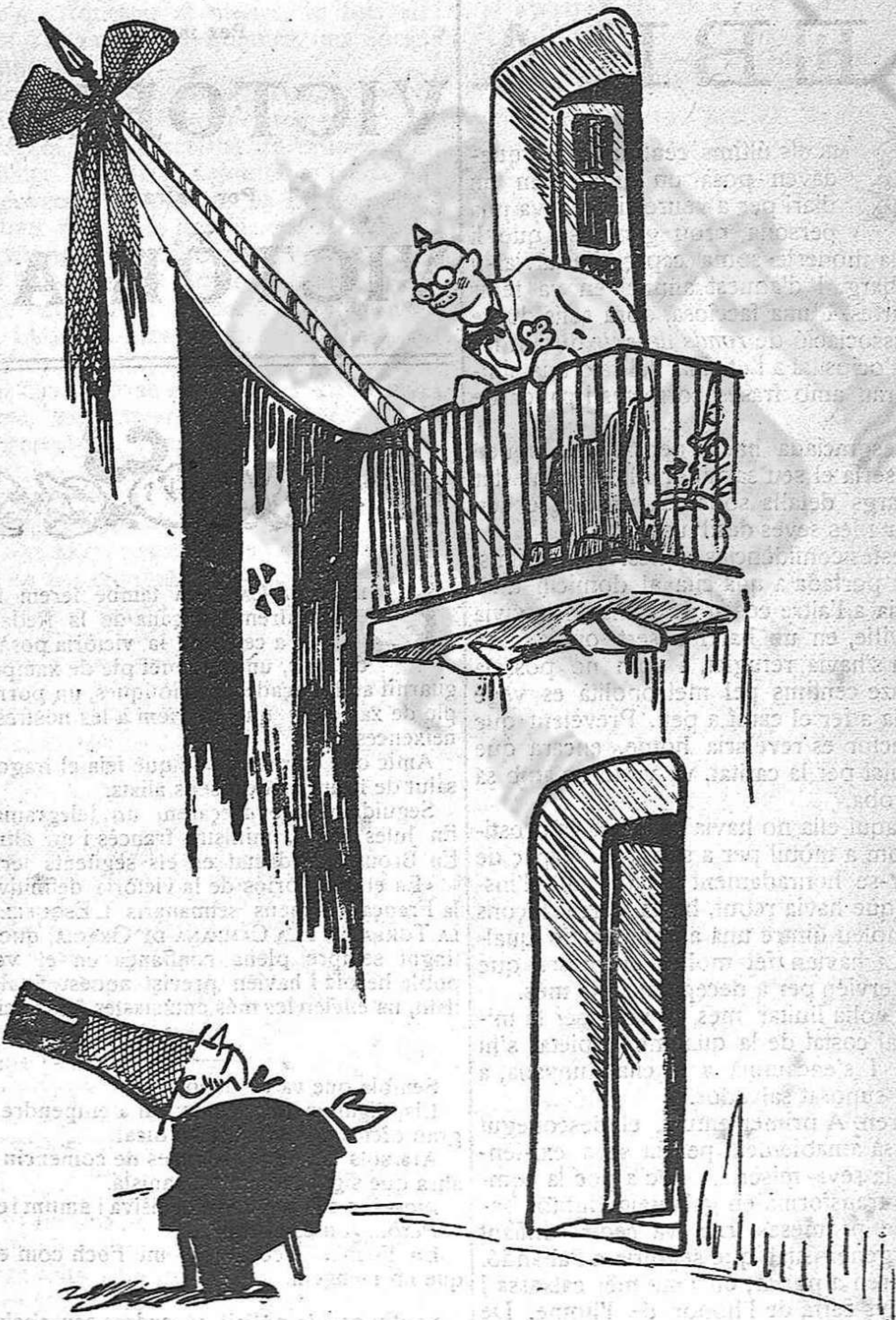

Canvi d'ofici

—Què farem ara, papà?..
—I si posem una botiga d'aparells ortopèdics?..

Les darreres víctimes de la passa

—Que se li ha mort algun parent, senyor Germanòfil?
—L'oncle Imperialisme i la tia Autocràcia.

Una colla de russos residents a Barcelona protesten indignats de l'irrupció maximalista que sembla haver esclatat a casa nostra.

I al protestar, exclamen:

—Això no són russos!..

I és que, a entrada de hivern, un hom confon les espècies: hi han russos autèntics, bones pells, i russos de cal «65».

Vol dir que són russos que no escalfen.

Realment, cal confessar que han sigut pòques, comparat amb l'entusiasme aliadofil barceloní, les banderes en balcons i finestres.

Es que la tela va cara?

Però podien fer-se banderes de paper.

Hi ha qui suposa que els consols dels imperis centrals varen córrer a agotar les existències en els magatzems de teles.

Nosaltres no ho creiem. Amb la situació que's troben els alemanys, posats a acaparar, primer acapararien les mongetes.

En Macià, diputat, està rebent moltes felicitacions pel seu enèrgic discurs sobre les aspiracions catalanes.

Rebi també la nostra.

Molt bé, senyor Francisco. D'això se'n diu reivindicar passades etzeguellades.

Paraules del doctor Reig, mitrat de Barcelona:

«Hemos llegado a unos tiempos en que se hacen imposibles en España y en el mundo todas las trampas, combinaciones y maquiavelismos de la vieja política. Se hace imposible la falsificación de la conciencia colectiva. Va a establecerse el más franco régimen democrático, que nadie podrá detener ya y que se reflejará forzosamente en el orden político.»

Ja era hora que ho comencessin a comprendre.

Sabem que alguns dels jovenets detinguts al carrer amb motiu de les manifestacions d'entusiasme de aquests dies han sigut empresonats.

¿Volen dir, senyors autoritats, que no ho fan massa fort?

Pensin que no està el forn per a coques, i que tot això poden ésser pedras que cauran damunt mateix del que les tira.

Nosaltres avisem.

El Governador Conzález està satisfet i orondo, perquè, segons diu, en tota Espanya regna una gran tranquil·litat.

I es comprèn; ha tret el nas al espectacle que daven els de la colla de les dretes i ha dit: tranquil·litat completa.

Com que són una colla de tranquils!

Aprop de mil Ajuntaments de Catalunya demanen per a la nostra terra el *summum* de les llibertats autonòmiques

Veiam què diran allà a Castella, davant de aqueixa formidable i seriosa manifestació.

Veiam si és faran el sort encara; veiam si no'ns entendran.

Si acas els parlarem en xino.

Llegeixo en un butlletí carcuda.

«Hoy las hijas de María celebrarán su función mensual..»

La seva funció mensual?..

Què diantre serà aqueixa funció?

Un altre català ha fet el seu debut en el Ministeri de Espanya: En Roig i Bergadà.

No podem dir que en sentim alegria, perquè no diríem la veritat.

La veritat en aitals moments sols pot condensar-se en aquesta exclamació:

—Pobre home!.. i quin paper més trist li fan fer!

Una República ben arregladeta i sobretot ben apuntalada és lo que ens convé.

En Lerroux que hi representi l'esquerra espanyola.

En Macià, l'esquerra catalana.

En Cambó, la dreta.

En Giner, President.

En Pere Corominas..

No; aquest que no hi entri, que porta mala pata.

Entre el general Milans i el diputat Ulled va haver-hi un incident l'altre dia a l'Estació.

L'Ulled—Visca la República!

En Milans—Delante de mí no se dan esos gritos.

L'Ulled—Visca la República!

I aquí acabà l'incident.

Naturalment, guanyarem els aliats; com sempre.

Pot-ser ne fa massa!

En tots els discursos que aqueixos dies ha fet el futur president del Consell de Ministres de la República Espanyola senyor Lerroux, vinga alabar-se de que quan ell mani s'afusellarà al primer que cridi.

—I doncs, tot allò de l'abolició de la pena de mort?—se va atrevir a preguntar-li el *bueno* de En Gider.

—*Ya pienso en ello*—replicà el futur President.—*La aboliremos cuando estén todos fusilados.*

Què els ha semblat el nou ministeri?

Diuem que és un govern transitori; un govern pont com tants altres n'hem patit a Espanya. I potser tenen raó.

Com a pont per a passar del desballestament a la revolució, no està mal.

Diàleg cullit al vol entre un senyor turista i un cotxer:

—Quant me costarà donar un passeig per la ciutat?

—La primera hora, sis rals, i les altres successives una pesseta l'hora.

—Molt bé; me'n vaig a passar la primera hora aquí al cafè, i començarem la «carrera» a les successives.

Què diantre ha conseguit el clero, si fins el seu calendari és enterament atacat de paganismes?

Fixeu-vos-hi:

Dilluns, dia de la Lluna; Dimarts, dia de Mart; Dimecres, dia de Mercuri; Dijous, dia de Jove; Divendres, dia de Venus; Dissabte, dia de Saturn; i Diumenge... *Dies-Domini*, que vol dir el dia del senyor Esteyel!..

Imprèmta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del 9m, número 8.

Se ha puesto a la venta el libro

El Año en la Mano

Almanaque-enciclopedia de la vida práctica para 1919

PRECIOS

En rústica 1'50 ptas.

Encuadernado 2'—